

Předběžné opatření

Předběžná opatření ukládající poskytovatelům připojení znepřístupnit webové stránky se zpravidla obsahově překrývají s nárokem ve věci samé a mohou závažně omezit základní práva osob, které nejsou účastníky řízení o jejich nařízení. Jejich přiměřenost je proto potřeba posuzovat zvláště obezřetně.

Aby obecný soud mohl návrhu na jejich nařízení vyhovět, musí navrhovatel v první řadě osvědčit, že mu svědčí autorské právo k dílům neoprávněně zpřístupňovaným veřejnosti na webové stránce, proti níž návrh směřuje. Dále musí prokázat, že se nemohl domáhat ochrany svých autorských práv přímo vůči jejich porušovatelům, provozovatelům webových stránek nebo držitelům domén, případně že tyto subjekty kontaktoval, aniž by následně došlo k odstranění zásahu do autorských práv. Vedle toho musí platit, že ochrany práv navrhovatele nelze stejně efektivně dosáhnout blokací, která by byla přesněji cílená na protiprávní obsah, případně časově omezená. Uvedené skutečnosti přitom navrhovatel musí osvědčit, resp. prokázat ve vztahu k okamžiku podání návrhu. Současně musí platit, že míra ochrany, kterou poskytuje předběžné opatření základním právům navrhovatele, je přiměřená míře omezení protistojných ústavních hodnot a základních práv osob, kterých se předběžné opatření dotýká – tedy například provozovatelů znepřístupňovaných stránek, držitelů domén, jiných uživatelů internetu či poskytovatelů připojení.“

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 721/26 ze dne 30.7.2026)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky home touch, s. r. o., se sídlem P., zastoupené PhDr. Mgr. M.K., advokátem, se sídlem P., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2026, č. j. 2 Nc 1012/2026-168, za účasti Městského soudu v Praze, jako účastníka řízení, TV Nova, s. r. o., se sídlem P., jako vedlejší účastnice řízení, zastoupené prof. JUDr. D.O., Ph.D., advokátkou, se sídlem P., tak, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2026, č. j. 2 Nc 1012/2026-168, bylo porušeno právo stěžovatelky na účinný prostředek nápravy podle čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, právo na soudní ochranu, právo na řádné projednání věci a právo na ochranu vlastnického práva podle čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Návrh na zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2026, č. j. 2 Nc 1012/2026-168, se zamítá.

Z odůvodnění:

1. V posuzované věci se Ústavní soud zabýval otázkou, za jakých podmínek je možné nařídit předběžné opatření ukládající poskytovateli internetového připojení povinnost znepřístupnit webové stránky podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů ("autorský zákon").

I. Skutkové okolnosti věci a obsah napadeného rozhodnutí

2. Stěžovatelka se ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky ("Ústava") domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze ("napadené usnesení" a "městský soud"). Tvrdí, že jím městský soud porušil čl. 11 odst. 1, čl. 17, čl. 26 odst. 1, čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ("Listina"), čl. 6 odst. 1, čl. 10 a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ("Úmluva").

3. Vedlejší účastnice ("navrhovatelka") se domáhala u Krajského soudu v Ostravě vydání předběžného opatření podle § 74 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu ("o.s.ř.") a § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona. Krajský soud svým prvním usnesením návrhu vyhověl v červenci 2024. Usnesení krajského soudu následně zrušil Vrchní soud v Olomouci, který současně uložil krajskému soudu, aby znovu posoudil svou místní příslušnost. Krajský soud druhým usnesením vyslovil svou nepřislušnost a věc postoupil městskému soudu. I toto usnesení Vrchní soud v Olomouci zrušil. V pořadí třetím usnesením krajský soud rozhodoval v lednu 2026. Tímto usnesením opět vyslovil svou nepřislušnost a věc postoupil městskému soudu.

4. Městský soud návrhu vyhověl a výrokem I. napadeného usnesení uložil odpůrkyním, jež jsou poskytovatelkami internetového připojení, povinnost zdržet se poskytování služby elektronických komunikací umožňující přístup k internetovým stránkám na dvou doménách. Výrokem II. pak uložil navrhovatelce podat žalobu ve věci samé do 30 dnů od právní moci napadeného usnesení. Stěžovatelka je držitelkou těchto domén. Nebyla účastnicí řízení, v němž bylo napadené usnesení vydáno.

5. V odůvodnění městský soud označil za osvědčené, že navrhovatelka je provozovatelkou televizního vysílání a internetové videotéky. Osvědčeno bylo rovněž to, že je výhradním vykonavatelem autorských majetkových práv k mnoha audiovizuálním dílům.

6. Městský soud odkázal na znalecký posudek z července 2024. Z vyhledávání, které znalec provedl v dubnu a květnu 2024 vyplynulo, že na platformách nacházejících se obou doménách byly k nalezení tisíce filmů a epizod seriálů. Znalecký posudek tak podle městského soudu osvědčuje, že platformy dlouhodobě zpřístupňují široké spektrum chráněných audiovizuálních děl. Ta byla na těchto službách nejen dohledatelná, ale bylo je rovněž možné stahovat.

7. Navrhovatelka podle městského soudu osvědčila, že kvůli nekontaktovatelnosti provozovatelů webů nemá jinou možnost, jak se domoci ochrany svých práv chráněných autorským zákonem, než vůči poskytovatelům služeb, které porušovatelé využívají k neoprávněnému zpřístupňování chráněných děl. Není podstatné, v jaké míře k porušení práv navrhovatele dochází v poměru k celému sdílenému obsahu na obou platformách.

8. Nezbytnost nařízení předběžného opatření měl městský soud za osvědčenou proto, že zpřístupnění děl na obou platformách způsobuje navrhovatelce nemajetkovou újmu ve formě ztráty exkluzivity a majetkovou újmu v podobě poklesu sledovanosti, příjmů z reklamy a snižování počtu předplatitelů. Je tedy potřeba zatímne upravit poměry účastníků. Městský soud dodal, že vychází ze závěrů usnesení, kterým krajský soud (pozn. ÚS: toto rozhodnutí krajského soudu je v napadeném usnesení pod bodem 32 označeno nesprávně jako rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci) v listopadu 2024 nařídil předběžné opatření na základě týchž podkladů.

9. Závěrem posuzoval proporcionalitu předběžného opatření z hlediska ochrany práv odpůrkyn. Zamezení internetového připojení k oběma doménám je podle městského soudu zřejmě jediným prostředkem umožňujícím efektivní ochranu práv navrhovatelky. Omezení je navíc stanoveno pouze v minimální míře, neboť se jedná o zdržení se poskytování přístupu k internetu pouze vůči dvěma doménám. Svoboda podnikání odpůrkyn je tak zasažena pouze marginálně.

II. Argumentace účastníků řízení

10. Úvodem stěžovatelka uvedla, že nebyla účastnicí ani vedlejší účastnicí řízení, v němž bylo napadené usnesení vydáno. O existenci napadeného usnesení se dozvěděla až po jeho vydání od jedné z účastnic řízení. Napadené usnesení má vůči ní povahu jiného zásahu orgánu veřejné moci ve smyslu § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu ("zákon o Ústavním soudu").

11. Stěžovatelka dále namítla, že nemá k dispozici žádný procesní prostředek k ochraně svého práva. K podání odvolání a žaloby pro zmatečnost jsou totiž legitimováni pouze účastníci řízení. Její vstup do řízení jako vedlejší účastnice by mohl kterýkoli odpůrce odmítnout. Návrh na zrušení předběžného opatření (§ 77 odst. 2 o.s.ř.) podle ní není procesním prostředkem, jehož vyčerpání by podmiňovalo přípustnost ústavní stížnosti.

12. Městský soud podle stěžovatelky porušil její právo na soudní ochranu tím, že jí napadené usnesení nedoručil, neumožnil jí se k věci vyjádřit, neposoudil dopady blokace na její práva, ani jí neposkytl žádné poučení o opravných prostředcích. Přitom ji za držitele blokovaných domén výslovně označil.

13. Nelze souhlasit se závěrem, že stěžovatelku nebylo možné kontaktovat. Nikdy kontaktována nebyla, nebyla vyzvána k odstranění jakéhokoli obsahu, ani vůči ní nebyl uplatněn žádný návrh. Opak ostatně netvrdí ani navrhovatelka.

14. Podle stěžovatelky byl k dispozici méně invazivní prostředek. Namísto blokace prostřednictvím poskytovatelů internetového připojení mohla navrhovatelka podat žalobu na zdržení podle § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona přímo proti stěžovateli, případně provozovateli webových stránek. Stěžovatelka je v Česku sídlící korporací zapsanou v obchodním rejstříku s datovou schránkou a jednoznačně identifikovatelným jednatelem. Upozornila rovněž na to, že v judikatuře Soudního dvora EU, na kterou se městský soud odkazoval, byl řešen skutkově odlišný případ provozovatele webové stránky, který nebyl identifikovatelný ani dosažitelný. Vydání předběžného opatření proti poskytovatelům internetového připojení by mělo vždy být subsidiárním řešením, které nastupuje výlučně po vyčerpání či prokázání neúčinnosti přímého uplatnění nároku proti držiteli domény nebo provozovateli webu. Stěžovatelka odkázala na judikaturu Spolkového soudního dvora, která označila zneprístupnění webové stránky prostřednictvím poskytovatelů za prostředek ultima ratio.

15. Dále stěžovatelka namítala, že městský soud porušil její právo na spravedlivý proces tím, že rozhodl na základě dvou let starých znaleckých posudků z dubna až června 2024. Připustila, že průtahy byly způsobeny především spory o místní příslušnost a procesními komplikacemi. Zdůraznila však, že pro předběžné opatření je rozhodující skutkový stav v době vydání usnesení soudu prvního stupně. Čím delší doba uběhne mezi podáním návrhu a vydáním předběžného opatření, tím naléhavější je podle stěžovatelky povinnost soudu ověřit, zda jsou skutečnosti původně tvrzené navrhovatelem v době podání návrhu nadále aktuální ke dni rozhodování. Městský soud tak měl z moci úřední zkoumat, zda tvrzený skutkový stav nadále trvá. V mezidobí přitom webová stránka provozovaná na druhé z domén prošla změnami provozu i obsahu, chráněná audiovizuální díla se na ní v době rozhodování městského soudu prokazatelně nenacházela. Napadené usnesení je proto podle stěžovatelky protiústavní pro extrémní rozpor skutkových zjištění se skutečností.

16. Podle stěžovatelky je napadené usnesení v rozporu s absolutním zákazem cenzury (čl. 17 odst. 3 Listiny). Domnívá se, že pojem cenzura zahrnuje i cenzuru následnou, spočívající v potlačení již zveřejněného obsahu státním zásahem. Stěžovatelka upozornila na to, že Evropský soud pro lidská práva opakovaně judikoval, že blokace přístupu k webovým stránkám je zásahem do čl. 10 Úmluvy, který má v některých případech právě formu předběžné cenzury.

17. Napadeným usnesením je podle stěžovatelky dotčena nejen ona, ale i miliony uživatelů internetu, kterým je odepřen přístup k legitimnímu obsahu blokovaných stránek.

18. Stěžovatelka namítla, že blokací domén jí bylo znemožněno provozovat podnikání. Uživatelé dvou největších tuzemských operátorů se na její web nedostanou. Někteří operátoři navíc podle ní implementovali blokaci i nad rámec výroku I napadeného usnesení a blokují veškeré subdomény. Omezení stěžovatelčina práva podnikat podle ní neobstojí v třístupňovém testu proporcionality.

Napadené usnesení porušuje také ústavní garance vlastnického práva. Znemožňuje totiž stěžovatelce svůj majetek užívat a požívat jeho plody.

19. Stěžovatelka dále svou věc označila za srovnatelnou s případy, v nichž Evropský soud pro lidská práva shledal protiústavními veřejnoprávní blokace webových stránek. Napadené usnesení navíc ignoruje požadavky vyplývající z judikatury Soudního dvora, neboť nezajišťuje přiměřenou rovnováhu mezi všemi dotčenými základními právy, včetně práv třetích osob. Procesní úprava předběžných opatření v občanském soudním řádu podle ní vytváří ve vztahu k provozovatelům a držitelům domén procesní vakuum.

20. Závěrem stěžovatelka navrhl, aby Ústavní soud konstatoval, že napadeným usnesením byla porušena její základní práva, a aby napadené usnesení zrušil. Současně navrhl, aby Ústavní soud nejprve odložil jeho vykonatelnost.

III. Procesní předpoklady řízení a průběh řízení před Ústavním soudem

21. Stěžovatelka nebyla účastnicí řízení před městským soudem. Materiálně ji však napadené usnesení bezprostředně zasáhlo. Jeho účelem bylo znepřístupnit platformy provozované na doménách, jíž je držitelkou. Napadené usnesení je proto potřeba ve vztahu ke stěžovateli posoudit jako jiný zásah orgánu veřejné moci (srov. nález sp. zn. III. ÚS 3006/21, bod 22, nebo nález sp. zn. Pl. ÚS 30/95, případně usnesení sp. zn. I. ÚS 3268/25, body 5-6 a contrario).

22. Za splněnou je potřeba považovat také podmínku vyčerpání dostupných procesních prostředků. Procesním prostředkem ve smyslu § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu je prostředek, kterým disponuje sám stěžovatel, přičemž jsou s ním bezprostředně spojeny určité konkrétní právní důsledky, které se mohou pozitivně projevit v jeho právní sféře (Šimíček, Vojtěch. Ústavní stížnost. 5. vyd. Praha: Leges, 2025. Ústavní stížnost, s. 158). Musí jít "o prostředek, který přísluší stěžovateli, tzn. stěžovatel ho má ve své dispozici a rozhoduje se svobodně, zda jej uplatní (WAGNEROVÁ, Eliška, Martin DOSTÁL, Tomáš LANGÁŠEK a Ivo POSPÍŠIL. Zákon o Ústavním soudu: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2007. Dostupné z: www.aspi.cz)."

23. V případě stěžovatelky by přicházel v úvahu návrh na vstup do řízení v postavení vedlejšího účastníka a na něj navazující odvolání (§ 93 a § 203 odst. 1 o.s.ř.). Ani jeden z těchto procesních prostředků však nelze považovat za efektivní prostředek ochrany práv stěžovatelky. Vedlejší účastník totiž nemá samostatné procesní postavení (to se naopak odvíjí od postavení podporované strany) a nemá garantována práva po celou dobu řízení, natož po jeho skončení.

24. Nevyčerpaným procesním prostředkem nemůže být ani podnět ke zrušení předběžného opatření podle § 77 odst. 2 o. s. ř. Na jeho základě soud může přezkoumat pouze otázku, zda v čase nepominuly důvody nařízení předběžného opatření, nikoli zákonnost předběžného opatření v době jeho nařízení (srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 16/09, bod 32). To, zda stěžovatel podal či nepodal tento podnět, proto nemá na přípustnost ústavní stížnosti dopad (srov. nález sp. zn. II. ÚS 343/02).

25. Ústavní soud proto shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až 31 zákona Ústavním soudem a ústavní stížnost je přípustná.

26. V průběhu řízení o ústavní stížnosti městský soud na základně návrhu podaného navrhovatelkou napadené usnesení zrušil. Ústavní soud k této procesní situaci připomíná, že zrušení napadeného usnesení podle jeho judikatury nutně nebrání pokračování v řízení (srov. nálezy sp. zn. III. ÚS 1678/13, body 5, 6 a 19, nebo sp. zn. IV. ÚS 1527/19, body 29-30).

IV. Vyjádření ostatních účastníků řízení a replika stěžovatele

27. Navrhovatelka ve svém vyjádření uvedla, že ústavní stížnost je potřeba odmítnout. Návrh na odklad vykonatelnosti je podle ní nedůvodný.
28. Stěžovatelka podle navrhovatelky účelově vytvořila internetové stránky, jejichž obsah působí legitimně. Legitimní obsah se však na první z blokových domén objevil až v návaznosti na vydání napadeného usnesení. Cílem bylo zastržit skutečný účel platformy. To podle ní dokládají snímky z archivační služby, které k ústavní stížnosti přiložila. Stránky byly mimořádně rozsáhlým nástrojem dlouhodobého a systematického porušování autorských práv. Jejich formální provozovatelé se opakovaně měnili v návaznosti na právní kroky navrhovatelky. Stěžovatelka přitom sama zavinila, že navrhovatelka přistoupila ke krajnímu řešení v podobě podání návrhu na předběžné opatření. Nebyla totiž kontaktní a nereagovala na četné výzvy.
29. Dále navrhovatelka namítla, že již od začátku řízení byla vedlejší účastnicí řízení před městským soudem sesterská společnost stěžovatelky, která má stejného jednatele, společníka i sídlo. Stěžovatelka proto měla podrobné informace o průběhu řízení a mohla v jeho průběhu doložit tvrzené změny obsahu blokových stránek.
30. Podle navrhovatelky je ústavní stížnost podána osobou zjevně neoprávněnou. Stěžovatelka nebyla účastnicí řízení o nařízení předběžného opatření. Napadené usnesení vůči ní nemůže představovat jiný zásah orgánu veřejné moci, neboť jeho výrok ukládá povinnosti pouze třetím osobám. Není naplněn požadavek judikatury Ústavního soudu, aby šlo o přímý zásah do práv a povinností stěžovatelky, resp. do jejího ústavně chráněného právního postavení. Napadené usnesení je standardním rozhodnutím soudu. Má dočasný, procesně podmíněný charakter a podléhá dalšímu soudnímu přezkumu. Je proto pojmově vyloučeno, aby šlo o jiný zásah.
31. Ústavní stížnost je podle navrhovatelky nepřipustná i proto, že stěžovatelka nevyčerpala dostupné procesní prostředky. Mohla do řízení vstoupit jako vedlejší účastník a následně podat odvolání, případně mohla podat návrh na zrušení předběžného opatření. Ústavní stížnost je současně předčasná, neboť věc je přezkoumávána odvolacím soudem.
32. Navrhovatelka nesouhlasila s tvrzením, že právní úprava vytváří procesní vakuum. Sama skutečnost, že právní řád nespojuje s každým nepřímým dopadem soudního rozhodnutí automaticky účastenství třetích osob v řízení, ještě neznamená protiústavní mezeru v právní ochraně. Unijní úprava a její transpozice zakotvují institut ochrany autorských práv vůči prostředníkům zcela záměrně.
33. Navrhovatelka nadto považuje ústavní stížnost za zjevně neopodstatněnou. Napadené usnesení mělo zákonný podklad, bylo vydáno příslušným orgánem a nevykazuje znaky svévole.
34. Stěžovatelka podle navrhovatelky opírá svou ústavní stížnost o vlastní verzi skutkového stavu, nikoli o ústavněprávně relevantní argumentaci. To, jak městský soud v konkrétní věci vyhodnotil nezbytnost zatímní úpravy poměrů a vhodnost zvoleného prostředku ochrany, Ústavnímu soudu vůbec nepřísluší přezkoumávat.
35. Navrhovatelka tvrdila, že stěžovatelce v řízení podle § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona vůbec nesvědčí žádná procesní práva. Nemohlo proto být porušeno její právo na soudní ochranu. Neobstojí ani námitka, že měl městský soud z úřední povinnosti ověřovat aktuální obsah webových stránek. V řízení o předběžném opatření totiž soudy rozhodují výlučně na základě návrhu a listin předložených navrhovatelí. Nesmí naopak z vlastní iniciativy vyhledávat důkazy. Obsah internetových stránek je ze své povahy proměnlivý a může být kdykoli účelově měněn.
36. Napadené usnesení není podle navrhovatelky protiústavní cenzurou, ale soudním technickým

opatřením přijatým v individuální věci za účelem ochrany subjektivních práv jednotlivce. Citovaná štrasburská judikatura je nepřiléhavá, význam pojmu cenzura v českém ústavním právu je totiž užší. Právo podnikat a právo na ochranu vlastnictví nebyly napadeným usnesením porušeny, ale ústavně přípustně omezeny. Městský soud podle navrhovatelky v souladu s lucemburskou judikaturou aplikoval řádně test spravedlivé rovnováhy a usoudil, že předběžné opatření představuje proporcionální zásah, který vede ke sledovanému účelu a představuje minimální omezení. Z judikatury Soudního dvora EU neplyne, že by měl navrhovatel vyčerpat jiné myslitelné varianty ochrany práv před tím, než se bude domáhat uložení povinnosti poskytovatelům internetového připojení.

37. Stěžovatelka ve své replice rozporovala, že by na blokované internetové stránce dodatečně a účelově vytvořila legitimní obsah.

38. Nesouhlasila, že by jako tuzemská společnost s českým jednatelem a datovou schránkou byla nekontaktní. Z vyjádření navrhovatelky vyplývá, že výzvy, o kterých hovoří, byly doručovány zcela jinému subjektu. Stěžovatelce nelze klást k tíži, že vedlejší účastníci řízení před městským soudem byla společnost se stejným jednatelem, společníkem a sídlem. Stěžovatelka je právnickou osobou oddělenou od této společnosti. Zmiňovaná společnost navíc nebyla a není držitelkou doménových jmen, a tak by nemohla uplatňovat stejnou obranu jako stěžovatelka.

39. Stěžovatelka trvala na tom, že je aktivně legitimovanou k podání ústavní stížnosti proti jinému zásahu orgánu veřejné moci. Napadené usnesení je vůči ní takovým zásahem proto, že jím bylo pravomocně rozhodnuto o jejích právech, přičemž jediným dostupným prostředkem nápravy je pro ni ústavní stížnost.

40. Ústavní stížnost není podle stěžovatelky kvůli probíhajícímu řízení o odvolání předčasná. V tomto řízení totiž stěžovatelka nemá žádné procesní postavení a jeho předmětem nebude přezkum porušení jejích základních práv.

41. Stěžovatelka nesouhlasila s tím, že městský soud nemohl zohlednit neaktuálnost skutkových tvrzení a listin předkládaných navrhovatelkou. Navrhovatelka podle ní zaměňuje povinnost soudu vyhledávat důkazy z moci úřední s povinností rozhodovat podle skutkového stavu v době vyhlášení rozhodnutí.

42. Závěrem stěžovatelka zpochybnila výklad ústavního zákazu cenzury předloženého navrhovatelkou. Ústavní soud podle ní sice konstatoval, že uzákonění administrativních blokáží webů není v rozporu s čl. 17 odst. 3 Listiny. Tato úprava ale obsahovala řadu garancí, která předběžná opatření podle § 40 odst. 1 autorského zákona postrádají.

43. Dne 7. 5. 2026 navrhovatelka Ústavnímu soudu písemně oznámila, že u městského soudu podala návrh na zrušení předběžného opatření. Došlo totiž k odstranění závadného stavu a na blokováných internetových stránkách se již dila, k níž jí svědčí autorské právo, nenacházejí. Předběžné opatření proto splnilo svůj účel. Navrhla proto Ústavnímu soudu, aby vyčkal rozhodnutí městského soudu. Pokud ten návrhu vyhověl, měla by být podle navrhovatelky ústavní stížnost odmítnuta. V navazující písemnosti stěžovatelka informovala, že městský soud napadené usnesení zrušil.

V. Věcné posouzení ústavní stížnosti

44. Ústavní soud přezkoumal napadený zásah orgánu veřejné moci a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

V. 1 Obecná východiska

a) Právní úprava a ústavní rámec blokace internetových stránek soudními zákazy adresovanými poskytovatelům internetového připojení

45. Ustanovení § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona umožňuje autorovi, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu takový zásah hrozí, domáhat se zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování jeho práva. Tato úprava je transpozicí čl. 8 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti ("směrnice 2001/29/ES"). Podle něj mají členské státy zajistit nositelům práv možnost žádat o soudní zákaz ve vztahu ke zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících. Článek 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví ("směrnice 2004/48/ES") pak ukládá členským státům zajistit, aby soudní orgány na žádost navrhovatele mohly vydat prozatímní soudní zákaz vůči zprostředkovateli, jehož služeb využívá třetí osoba k porušování práv duševního vlastnictví, odkazuje přitom výslovně zpět na čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES.

46. Soudní dvůr se výkladem čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES zabýval v rozsudku ze dne 27. 3. 2014, věc C-314/12, UPC Telekabel Wien, ve kterém dospěl k závěru, že základní práva uznaná unijním právem nebrání tomu, aby soud vydal soudní příkaz, kterým poskytovateli internetového připojení zakáže poskytovat přístup k webovým stránkám, na nichž jsou online zpřístupňovány předměty ochrany bez souhlasu nositelů práv, aniž by upřesňoval, jaká konkrétní opatření musí poskytovatel přijmout. Poskytovatel však musí mít možnost uniknout sankcím za porušení takového soudního příkazu prokázáním toho, že přijal všechna opatření, jež po něm lze rozumně požadovat. Tato opatření přitom současně nesmí bránit uživatelům internetu ve využívání oprávněného přístupu k informacím a musí vést k zabránění nebo alespoň ke ztížení neoprávněných prohlížení předmětů ochrany, resp. ke skutečnému odrazování uživatelů internetu od jejich prohlížení.

47. Úprava reaguje na specifický okruh situací, kde selhávají standardní prostředky ochrany autorských práv namířené přímo proti porušovatelům. Ti jsou totiž v digitálním prostředí často buď nedostupní, nebo dokonce neznámí. Zákonodárce proto autorům umožnil domáhat se soudního zákazu vůči poskytovatelům internetového připojení, kteří provozují digitální infrastrukturu. Právě oni totiž disponují technickými a právními nástroji potřebnými k zamezení porušování autorských práv uživateli internetu (srov. směrnice 2001/29/ES, recitál 59). Údajní porušovatele, jejichž informační obsah je soudním zákazem omezen, tak vůbec nefigurují v řízení o jeho vydání. Současně vůči nim nesměruje výrok soudního zákazu, neboť ten ukládá povinnost právě výlučně poskytovatelům internetového připojení. Mezi poskytovatelem internetového připojení a údajným porušovatelem, případně platformou, na níž dochází k porušování autorských práv, přitom zpravidla nebude ani žádný smluvní vztah (srov. rozsudek UPC Telekabel Wien, body 34-35). Odborná literatura proto - nahlíženo z pohledu poskytovatelů - hovoří o tzv. soudních zákazech vůči nevinným třetím stranám. Z pohledu šířitele blokováného obsahu, provozovatelů internetové stránky či držitelů domény (dále souhrnně také jako "uživatelé internetu"), se pak jedná o rozhodnutí "o nás bez nás" - de nobis sine nobis (HUSOVEC, Martin. Injunctions against Innocent Third Parties: The Case of Website Blocking. *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*. 2013, roč. 4, č. 2, s. 123).

48. Právní úprava a její výklad tedy nepočítá s účastenstvím uživatelů internetu v řízení o vydání soudních zákazů podle § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona. Účastníky jsou pouze navrhovatel, jemž svědčí autorské právo, a odpůrce, tj. poskytovatel internetového připojení. Soud, který o návrhu podle tohoto ustanovení rozhoduje, nemá povinnost tvrzené porušovatele (tj. uživatele internetu) informovat o probíhajícím řízení, ani jim doručovat svá rozhodnutí. Ti se tak o blokaci příslušné stránky mohou dozvědět až v důsledku jejího faktického zneprístupnění.

49. Nelze přitom předpokládat, že by poskytovatelé internetového připojení v řízení hájili pozici tvrzených porušovatelů. Poskytovatelé pouze provozují infrastrukturu, na níž je informační obsah přenášen. Nejsou detailně obeznámeni s konkrétním obsahem a nejsou způsobilí posoudit jeho informační hodnotu stejným způsobem, jako by to dovedl jeho tvůrce. Nemají žádný zájem na konkrétním výsledku řízení (rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Bulgakov proti Rusku, ze dne 23. 6. 2020, č. 20159/15, § 36, a ve věci Engels proti Rusku, ze dne 23. 6. 2020, č. 61919/16, § 32). Právě naopak, zpravidla nebudou chtít být s potenciálně pirátským obsahem spojováni. Ostatně, poskytovatelé mají povinnost při zajišťování přístupu k internetu zachovávat neutralitu [čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2015/2120, kterým se stanoví opatření týkající se přístupu k otevřenému internetu a mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací a nařízení (EU) č. 531/2012 o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii].

50. V tomto ohledu tak obcházení porušovatelů uložením povinnosti poskytovatelům internetového připojení představuje pro subjekty, kterým svědčí autorské právo, tu nejsnadnější cestu k ochraně jejich práv. Současně jde však o cestu problematickou z hlediska základních práv tvrzených porušovatelů a jiných uživatelů internetu. Dopadá-li soudní zákaz na soukromá subjektivní práva osob, které nejsou účastníky řízení o jeho vydání, mělo by vydání takového zákazu být podmíněno zaručením práva na spravedlivý proces těchto osob (HUSOVEC, Martin. *Injunctions against Intermediaries in the European Union: Accountable but Not Liable?* Cambridge Intellectual Property and Information Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2017, s. 133, a již citovaný Husovec, 2013, s. 123).

51. Velký důraz na procesní zapojení subjektů provozujících blokové weby klade Evropský soud pro lidská práva. Ve své judikatuře k veřejnoprávním blokačním příkazům shledával opakovaně porušení čl. 10, resp. čl. 13 ve spojení s čl. 10 Úmluvy, pokud soudy (a jiné státní orgány) k blokačním přístupovými výlučně jako k řízení mezi navrhujícím orgánem a poskytovatelem internetového připojení, aniž by provozovatele blokových webů informovaly o vydání blokačního příkazu, nebo jim umožnily v řízení uplatnit svá stanoviska (např. Bulgakov proti Rusku, bod 37, Engels proti Rusku, § 31, a rozsudky ve věci OOO Flavus a ostatní proti Rusku, ze dne 23. června 2020, č. 12468/15, §§ 40, 42, a ve věci Vladimir Kharitonov proti Rusku, ze dne 23. června 2020, č. 10795/14, §§ 43-44).

52. S blokačními internetových stránek prostřednictvím poskytovatelů je typicky spojena hrozba zasažení legitimního obsahu. Evropský soud pro lidská práva opakovaně shledal porušení čl. 10 Úmluvy v případech, kdy blokační příkazy nedostatečně rozlišovaly mezi protiprávním a legitimním obsahem, a vedly tak k tzv. "overblockingu". Obzvláště přísně se ve své judikatuře stavěl k plošnému znepřístupnění celé webové stránky. To podle něj představuje extrémní opatření srovnatelné se zákazem novin nebo televizní stanice, které záměrně přehlíží rozdíl mezi legálním a nelegálním informačním obsahem (Bulgakov proti Rusku, § 34). Při vydávání blokačních příkazů se proto podle něj musí orgány veřejné moci ujistit, že uplatněné opatření je namířeno přesně proti nelegálnímu obsahu a že nemá arbitrární nebo nadměrný dopad, nehledě na způsob jeho implementace. Jakákoli plošná blokáce, jejíž kolaterálním účinkem je znepřístupnění legálního obsahu, zasahuje arbitrárně do práv vlastníka blokové webové stránky (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Yildirim proti Turecku, ze dne 18. 12. 2012, č. 3111/10, §§ 65-68). K téže premise se ve věci UPC Telekabel Wien přihlásil i Soudní dvůr Evropské unie, když judikoval, že poskytovatel internetového připojení musí při plnění povinnosti uložené soudním zákazem dbát, aby jím zvolená opatření byla striktně cílená, a tedy aby sloužila k ukončení porušování autorského práva, aniž by tím byli dotčeni uživatelé internetu, kteří využívají služeb poskytovatele k vyhledávání legálního obsahu (bod 56).

53. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 28/16, Blokace hazardních webů, se Ústavní soud zabýval administrativními blokacemi internetových stránek prostřednictvím poskytovatelů internetového připojení. S logikou odpovídající citované štrasburské judikatuře napadenou právní úpravu aproboval. Odkázal mj. na to, že zákonodárce umožnil blokaci výlučně v nutném rozsahu a s vyloučením zásahů do legálního obsahu (bod 30) a že úprava obsahuje dostatečné procedurální garance (bod 32, 35). Těmi jsou mj. přezkum před správními soudy a dvojinstanční správní řízení o zápisu na tzv. "blacklist", v němž se provozovateli webové stránky, případně držitelé domény, doručují písemnosti veřejnou vyhláškou, a pokud je známého pobytu nebo sídla, i na vědomí na jeho adresu.

54. V tomto nálezu Ústavní soud rovněž reagoval na námitku navrhovatele, že přezkoumávaná úprava je ústavně nepřipustnou cenzurou. Uvedl, že jde o technické opatření, jehož účelem je zamezit ilegálním aktivitám, které nelze přirovnávat k "cenzuře internetu jako (systematické) kontrole či omezování sdělování informací (bod 29)."

55. Ústavní zákaz cenzury představuje absolutní limit přípustných omezení svobody projevu. Jde tedy o výslovné ústavní pravidlo nepřipouštějící výjimky (nález sp. zn. Pl. ÚS 92/20, bod 42). Česká odborná literatura se v převážné většině shoduje, že cenzurou ve smyslu čl. 17 odst. 3 Listiny je potřeba rozumět předběžná zamezení nebo omezení šíření určitého informačního obsahu ze strany veřejné moci (KÚHN, Zdeněk et al. Listina základních práv a svobod: velký komentář. Praha: Leges, 2022, s. 800., srov. CHALUPOVÁ, Martina a WAGNEROVÁ, Eliška. Čl. 17 [Svoboda projevu a právo na informace]. K odst. 3. WAGNEROVÁ, Eliška et al. Listina základních práv a svobod: komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012). Za protiústavní cenzuru je tradičně označován mechanismus sestávající z povinnosti předkládat obsah před publikací orgánu veřejné moci spojený se zákazem jej uveřejnit bez vrchnostenského schválení (BARTOŇ, Michal. Svoboda projevu: principy, meze, garance. Praha: Leges, 2010, s. 131, srov. WEYR, František. Československé právo ústavní. Praha: Melantrich, 1937, s. 260.).

56. Následná omezení svobody projevu podléhají limitační klauzuli zakotvené v čl. 17 odst. 4 Listiny a nelze je ztotožňovat s protiústavní cenzurou ve smyslu čl. 17 odst. 3 Listiny. Jinak by se obě ustanovení dostala do konfliktu, což by vyústilo ve zpochybnění absolutní povahy ústavního zákazu cenzury.

57. Význam cenzury jako autonomního pojmu českého ústavního práva je rovněž potřeba odlišovat od významu, který pojmu censorship přiřkl Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře (např. rozsudek ve věci Társaság a Szabadságjogokért proti Maďarsku ze dne 13. 11. 2008, č. 37374/05, § 28). Úmluva totiž nezná ani pojem cenzury, ani bezvýjimečný zákaz určitého omezení svobody projevu. Veškerá omezení čl. 10 tak podléhají poměrování (čl. 10 odst. 2). V tomto ohledu čl. 17 odst. 3 Listiny zakotvuje vyšší standard ochrany.

58. Vydání soudního či správního rozhodnutí, které ukládá povinnost zneprístupnit konkrétní webovou stránku, nelze ztotožňovat se zavedením všeobecného dohledu založeného na předkládací povinnosti a předběžném vrchnostenském schvalování obsahu. Jeho ústavní přípustnost proto musí být posuzována výlučně v intencích čl. 17 odst. 4, nikoli odst. 3 Listiny (srov. HODULÍK, Jakub. Ústavní zákaz cenzury v teorii a praxi. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 37-38, 44-45).

b) K přezkumu ústavnosti předběžných opatření

59. Ústavní soud ve své ustálené judikatuře postavil najisto, že rozhodnutím o návrhu na nařízení předběžného opatření lze (byť výjimečně) zasáhnout do základních práv a svobod (viz např. nálezy sp. zn. II. ÚS 221/98 či sp. zn. II. ÚS 343/02).

60. Protože posouzení podmínek pro nařízení předběžného opatření přísluší především obecným soudům a vždy závisí na konkrétních okolnostech případu, rozhodnutí o předběžném opatření lze podrobit přezkumu jen v rámci tzv. omezeného testu ústavnosti. V něm Ústavní soud posuzuje, zda má předběžné opatření zákonný podklad (čl. 2 odst. 2 Listiny), zda bylo vydáno příslušným orgánem (čl. 38 odst. 1 Listiny) a zda není projevem svévole (čl. 1 Ústavy, čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny). K tomu srov. např. nálezy sp. zn. II. ÚS 3524/19, bod 13, II. ÚS 1847/16, bod 12 či III. ÚS 743/19, bod 23.

61. Svěvolí Ústavní soud rozumí například extrémní nesoulad právních závěrů s vykonanými skutkovými a právními zjištěními, nerespektování kogentní normy, interpretaci extrémně rozpornou s principy spravedlnosti (příkladem čehož je i přepjatý formalismus), jakož i interpretaci a aplikaci zákonných pojmů v jiném než zákonem stanoveném a právně konsensuálně akceptovaném významu, a konečně rozhodování bez bližších kritérií či alespoň zásad odvozených z právní normy (nález sp. zn. I. ÚS 3169/19, Reklamní spot ČEZu, bod 24 a tam citovaná judikatura). Zároveň lze za svěvolí považovat extrémní porušení práva na spravedlivý (řádný) proces (viz tamtéž, příp. nález sp. zn. II. ÚS 1847/16, bod 14).

62. Ústavní soud při aplikaci omezeného testu ústavnosti vychází z premisy, že předběžná opatření zpravidla nedosahují takové intenzity, aby mohla zasáhnout do ústavně zaručených práv. Při rozhodování o nařízení předběžného opatření se totiž nerozhoduje o právech a povinnostech účastníků s konečnou platností a není jimi prejudikován konečný výsledek sporu (např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 802/19, bod 13, nebo sp. zn. IV. ÚS 3200/20, bod 20). Ostatně, podstatná část záruk spravedlivého procesu se vztahuje na řízení ve svém celku (nález Reklamní spot ČEZu, bod 23).

63. Tato premisa je odrazem základního principu práva předběžných opatření, tzv. zákazu předbíhání, podle kterého není přípustné, aby již předběžným opatřením dosáhl oprávněný toho, čeho lze dosáhnout až pravomocným rozsudkem ve věci po proběhlém řízení a dokazování. Porušení tohoto principu přitom již v minulosti Ústavní soud vyhodnotil jako protiústavní pochybení obecného soudu (nález sp. zn. I. ÚS 3169/19, body 32-33). Princip zákazu předbíhání se však z důvodů objasněných níže nemůže uplatnit absolutně (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 122/26, bod 12). Výjimky váže rozhodovací praxe například k situaci, kdy se navrhovatel domáhá zákazu určitého jednání, který je současně předmětem zdržovacího nároku uplatněného v žalobě (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 6. 1995 sp. zn. 3 Cmo 1952/94, usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 419/14, bod 11).

64. Podle Ústavního soudu nelze přehlížet specifika této kategorie předběžných opatření, která se obsahově překrývají s nárokem ve věci samé. Tato opatření, v odborné literatuře podřazována pod tzv. zatímní předběžná opatření, jsou označována jako zatímní opatření s efektem plnění, resp. tzv. uspokojující či předbíhající předběžná opatření. Jsou specifická v tom, že při jejich vydání "jedna strana vždy nese riziko nenapravitelných nebo 'těžko napravitelných' následků chybného rozhodnutí. [...] Situace vyžaduje specifické řešení spočívající v nutnosti intenzivního zvažování zájmů stran toho kterého individuálního případu, a to v rámci zkoumání předpokladů vydání předběžného opatření. To znamená již v této fázi zvažovat předpokládané vyznění sporu ve věci hlavní, míru nutnosti a potřeby ochrany té či oné strany, včetně výše na obou stranách hrozící škody, reálné možnosti jejího odškodnění prostřednictvím nároku na její náhradu atp. Jejich vydání musejí odůvodňovat zvláštní důvody na straně navrhovatele (HRNČIŘÍK, Vít. Předběžná opatření v civilním řízení. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, marg. č. 17 a 27-28)."

65. Z výše uvedeného plynou přísné nároky na odůvodnění předběžných opatření tohoto typu. Zvláště může-li předběžné opatření vyústit v zásah do svobody projevu a veřejného zájmu na informování veřejnosti, musí obecný soud již v rámci řízení o jeho nařízení pečlivě zvážit jeho nezbytnost a důvodnost. Uspokojující předběžná opatření totiž hrozí prejudikováním konečného výsledku sporu, neboť způsobený zásah do svobody projevu již nebude možné napravit ani v případě,

že by obecné soudy v rozhodnutí ve věci samé dospěly k jiným závěrům (nález Reklamní spot ČEZu, body 32-33).

c) K podmínkám důvodnosti návrhu na nařízení předběžného opatření adresovaného poskytovateli internetového připojení

66. Přísné nároky na odůvodnění předběžných opatření je potřeba uplatnit zvláště v případě, jednalo se o uspokojující předběžná opatření, která mají závažné dopady do právní sféry osob, jež nejsou účastníky řízení o jejich vydání, a která mohou v digitálním prostředí obzvláště intenzivně zasáhnout do svobody projevu a práva na přístup k informacím uživatelů internetu (viz výše). Řízení o vydání předběžného opatření obecně není vhodným fórem pro rozhodování o komplikovaných regulatorních zásazích, jejichž lidskoprávní aspekty by měly být hodnoceny v plnohodnotných řízeních (srov. Husovec, 2017, s. 111). Ostatně, štrasburská judikatura podrobuje zvláště přísnému přezkumu také veřejnoprávní předběžná opatření, která blokují webové stránky před uskutečněním řízení ve věci samé (Yildirim proti Turecku, § 47, srov. § 52). Státy podle ní musí zajistit právní úpravu zajišťující přísnou kontrolu rozsahu předběžných opatření a efektivní soudní ochranu umožňující předejít jejich zneužití. Soudní přezkum těchto opatření musí umožnit vyvažování kolidujících zájmů tak, aby došlo k dosažení rovnováhy mezi nimi (§ 64). Tímto prizmatem je podle Ústavního soudu potřeba přistupovat také k nařizování a přezkumu předběžných opatření vydávaných podle § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona.

67. V souladu s § 74 a 102 o. s. ř. lze nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen. Aby mohl být návrh na nařízení předběžného opatření důvodný, musí navrhovatel svědčit tzv. zajišťované právo a zajišťovací důvod (Hrnčířík, marg. č. 22-25). Úvahy, jimiž se obecný soud musí při posuzování existence zajišťovaného práva a zajišťovacího důvodu zabývat, lze dovozovat už z principů občanského soudního procesu a samotného účelu uspokojujícího předběžného opatření (tamtéž, marg. č. 28 a 40). V požadavcích vyplývajících z podústavního práva se však podle Ústavního soudu zřetelně zrcadlí i ústavní princip proporcionality omezení základních práv.

68. Zajišťovaným právem je materiální právo, které je rovněž předmětem nalézání ve věci samé. Obecný soud se proto při posuzování důvodnosti návrhu na vydání předběžného opatření podle § 40 odst. 1 písm. f) autorského zákona musí nejprve vždy vypořádat s otázkou, zda navrhovatel osvědčil, že mu náleží autorské právo k dílům neoprávněně zpřístupněným veřejnosti na webové stránce, vůči níž návrh směřuje.

69. Je-li splněna podmínka existence zajišťovaného práva, musí se obecný soud dále zabývat tím, zda je v navrhovatelově věci dán zajišťovací důvod, tj. "takové ohrožení prosazení práva, kterému nelze předejít jinak než vydáním předběžného opatření (Hrnčířík, marg. č. 24)." Při hodnocení zajišťovacího důvodu se musí obecný soud mimo jiné vypořádat s tím, zda navrhovatel prokázal, že na příslušné webové stránce dochází k neoprávněnému zpřístupňování děl, k nimž mu autorská práva svědčí (tj. prokázat potřebu zatímní úpravy poměrů podle § 75c odst. 1 o.s.ř.). V závislosti na konkrétních skutkových okolnostech případu může připadat v úvahu několik alternativních prostředků ochrany nositelů práv.

70. S ohledem na anonymní povahu internetu bude často nemožné identifikovat konkrétní koncové uživatele, kteří chráněný obsah na webové stránky nahráli. Nedostižitelné budou nezřídka také weby samotné, ať už proto, že se opakovaně a účelově mění jejich provozovatelé, případně proto, že tito provozovatelé sídlí v cizích jurisdikcích. Totéž může platit o poskytovatelích hostingu. Právě v takových případech může být namísto přikročit k blokaci prostřednictvím poskytovatelů internetového připojení.

71. Aby se svým návrhem úspěšně, bude navrhovatel muset prokázat, že neměl možnost obrátit se přímo na konkrétní porušovatele nebo provozovatele internetové stránky či držitele domény, proti níž návrh směřuje (např. proto, že nelze zjistit skutečného provozovatele či jeho kontaktní údaje), případně je kontaktoval, aniž by následně došlo k odstranění zásahu do autorského práva. Za situace, kdy se tyto subjekty nijak neúčastní řízení o nařízení předběžného opatření, vyplývá podle Ústavního soudu tento požadavek z ústavního pořádku a výše citované štrasburské judikatury [viz část a) výše].

72. Navrhovatel bude muset rovněž prokázat, že zamezení porušování autorských práv nelze zajistit opatřeními, které by bylo šetrnější co do šíře záběru. Znepřístupnění celé webové stránky je totiž mimořádně invazivním opatřením, spojeným s vysokým rizikem zasažení legitimního obsahu, tj. "overblockingu" (Yildirim proti Turecku, § 65-68, Bulgakov proti Rusku, § 46, srov. UPC Telekabel Wien, bod 56). Předpokladem důvodnosti návrhu na nařízení předběžného opatření tak bude to, že porušování autorských práv nebude možné zamezit se stejnou mírou efektivity šetrnějšími prostředky, typicky přesněji cílenou blokadou výlučně nelegálního obsahu (např. na úrovni subdomény), anebo blokadou po omezené časové období.

73. Při posuzování důvodnosti návrhu na nařízení předběžného opatření se nemohou obecné soudy spokojit s tím, že navrhovatel osvědčil, resp. prokázal, že mu zajišťované právo nebo zajišťovací důvod svědčil někdy v minulosti. Pro předběžné opatření je totiž rozhodující skutkový stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu prvního stupně (§ 75c odst. 4 o.s.ř., srov. Hrnčířík, marg. č. 100 a 140). Nařízení předběžného opatření reflektuje naléhavou potřebu zatímní úpravy poměrů. Právě pro tuto naléhavost umožňuje právní úprava rozhodnout bez slyšení účastníků, za pouhého osvědčení, nikoli řádného dokazování rozhodných skutečností. V důsledku plynutí času se však naléhavost této potřeby výrazně snižuje a s ní také ospravedlnitelnost vyloučení obvyklých prostředků zjišťování skutkového stavu [nález sp. zn. III. ÚS 3363/10, část Ad c)]. Právní úprava ostatně podmiňuje trvání předběžného opatření právě trváním důvodů, pro které bylo nařízeno (srov. § 77 odst. 2 o.s.ř.). Ústavní soud pak s postupným plynutím času hodnotí trvání předběžných opatření kritičtěji: "Zjednodušeně řečeno, jestliže na počátku řízení, kdy soud teprve začíná zjišťovat relevantní skutkové okolnosti věci, dává smysl "zafixovat" poměry účastníků tak, aby soudní řízení mělo - v konečném důsledku - i reálný smysl a význam [...], měly by postupně zjišťované skutečnosti dále potvrzovat smysluplnost další existence předběžného opatření (nález sp. zn. III. ÚS 208/20, bod 15)."

74. Pro navrhovatele z toho plyne povinnost osvědčit, že mu aktuálně svědčí autorská práva k dílům, jichž se návrh týká. Dále pak prokázat, že přinejmenším v okamžiku podání návrhu trvá porušování (nebo alespoň hrozba dalšího porušování) jeho autorských práv. Obecné soudy pak musí důsledně posoudit, zda jsou tvrzení navrhovatele relevantní pro osvědčení, resp. prokázání skutkového stavu, který je v době rozhodování aktuální.

75. Dospěje-li obecný soud po vyjasnění výše uvedených otázek k závěru, že předběžné opatření dostojí výše popsaným požadavkům, musí se vypořádat ještě s otázkou jeho přiměřenosti v užším slova smyslu. Musí tak posoudit, zda omezení základních práv způsobené předběžným opatřením nepřesáhne svými negativními důsledky pozitiva, která představuje ochrana práv svědčících navrhovateli (srov. např. nález sp. zn. II. ÚS 1440/21, body 24-26, a Yildirim proti Turecku, § 64). Požadavek na vážení proti sobě stojících práv je ostatně obsažen i v lucemburské judikatuře, podle níž je potřeba dosáhnout přiměřené (spravedlivé) rovnováhy mezi ochranou navrhovatelových práv souvisejících s duševním vlastnictvím a ochranou základních práv dalších aktérů, do nichž se soudním zákazem zasahuje [rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 24. 11. 2011, věc C-70/10, Scarlet Extended SA v. Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM), body 45-46, UPC Telekabel Wien, body 46, 63].

76. Obecný soud tak bude muset při hodnocení zajišťovacího důvodu poměřovat míru ochrany,

kterou poskytuje předběžné opatření základním právům navrhovatele, vůči míře omezení základních práv osob, kterých se předběžné opatření dotýká (srov. Hrnčířík, marg. č. 28). Proti zájmu chránit navrhovatelova autorská práva tak bude zpravidla stát zájem chránit svobodu projevu, právo na přístup k informacím, vlastnické právo a svobodu podnikání provozovatelů blokových webů a držitelů domén, koncových uživatelů internetu nebo poskytovatelů připojení.

77. Čím intenzivnější je zásah do předběžným opatřením omezených základních práv, tím silnější musí být ohrožení, resp. zásah do základního práva, jež má předběžné opatření chránit. Bude tak hrát roli, zda je převážným účelem blokových webů systematické porušování autorských práv, či zda se jedná jen o ojedinělé excesy. Podstatné bude, jaký je podíl nelegálního obsahu na webové stránce, proti které je předběžné opatření namířeno. Nehledě na podíl nelegálního obsahu však bude potřeba vzít v potaz, zda se na blokové stránky nenachází z hlediska svobody projevu a práva na přístup k informacím zvláště cenný obsah (srov. nálezy Reklamní spot ČEZu, bod 33).

d) Shrnutí

78. Předběžná opatření ukládající poskytovatelům připojení znepřístupnit webové stránky jsou způsobilá závažně omezit základní práva řady aktérů v online prostředí, kteří však nejsou účastníky řízení o jejich nařízení. Tato předběžná opatření se zpravidla obsahově překrývají s nárokem ve věci samé a hrozí tak prejudikováním konečného výsledku sporu. Z těchto důvodů je potřeba zvláště obezřetně posuzovat jejich přiměřenost.

79. Aby obecný soud mohl návrhu na nařízení tohoto typu předběžného opatření vyhovět, musí navrhovatel v první řadě osvědčit, že mu svědčí autorské právo k dílům neoprávněně zpřístupňovaným veřejnosti na webové stránce, proti níž návrh směřuje. Dále bude muset prokázat, že se nemohl - nebo neúspěšně pokusil - domáhat ochrany svých autorských práv přímo vůči jejich porušovatelům, provozovatelům webových stránek nebo držitelům domén. Současně musí platit, že ochrany práv navrhovatele nelze stejně efektivně dosáhnout blokací, která by byla přesněji cílená pouze na protiprávní obsah, případně časově omezená. Uvedené skutečnosti přitom navrhovatel musí osvědčit, resp. prokázat ve vztahu k okamžiku podání návrhu. Obecný soud totiž musí vycházet z aktuálního skutkového stavu, který je časově relevantní pro posouzení důvodnosti návrhu. Současně bude muset platit, že míra ochrany, kterou poskytuje předběžné opatření základním právům navrhovatele, je přiměřená míře omezení protistojných ústavních hodnot a základních práv osob, kterých se předběžné opatření dotýká - tedy například provozovatelů znepřístupňovaných stránek, držitelů domén, jiných uživatelů internetu či poskytovatelů připojení.

V. 2 Aplikace obecných východisek na posuzovanou věc

80. Městský soud při posuzování podmínek pro nařízení předběžného opatření vyšel z tvrzení uvedených v návrhu z června 2024. Mezi dnem, k němuž byl osvědčen skutkový stav, a dnem nařízení předběžného opatření tudíž v důsledku vyjasňování místní příslušnosti obecných soudů uběhlo více než rok a půl. Již tato skutečnost sama o sobě je velmi problematická.

81. Podle § 75c odst. 2 o.s.ř. rozhodne o návrhu na předběžné opatření předseda senátu bezodkladně. Pouze není-li tu nebezpečí z prodlení, může o návrhu rozhodnout až do sedmi dnů poté, co byl podán. "Povinnost urgentního projednání se [...] vztahuje nejen na soudy nalézací, ale přiměřeně i na soudy odvolací - také ony jsou povinny rozhodovat bezodkladně (sp. zn. IV. ÚS 736/17, bod 8)." V nyní posuzované věci rozhodl poprvé o návrhu krajský soud v červenci 2024. Vrchní soud v Olomouci následně o odvolání rozhodl v listopadu téhož roku. Krajský soud pak znovu rozhodoval v lednu 2025. Vrchní soud k odvolání navrhovatelky v červnu 2025 zrušil i toto usnesení

krajského soudu. Potřetí proto krajský soud rozhodoval v lednu 2026. Po postoupení věci městský soud rozhodl napadeným usnesením v březnu 2026.

82. Specifické okolnosti řízení však nemohou ospravedlnit to, že se městský soud spokojil s osvědčením (resp. prokázáním) skutkového stavu k období rok a půl před vydáním napadeného usnesení. Takový přístup je v příkrém rozporu s účelem institutu předběžného opatření i samotným textem zákona (§ 75c odst. 4 o.s.ř.). Neumožňuje předejít závažnému nesouladu právních závěrů s provedenými skutkovými zjištěními. Vykazuje proto znaky svévole (srov. nález Reklamní spot ČEZu, bod 24), které jsou zesílené zvolením mimořádně invazivního opatření v podobě znepřístupnění celé webové stránky prostřednictvím poskytovatele připojení (viz body 50-53, 77 tohoto nálezu).

83. Obzvláště v on-line prostředí, které se vyznačuje mimořádnou proměnlivostí obsahu, zastarávají skutková tvrzení velmi rychle. Byl-li městský soud v důsledku předchozích průtahů v řízení nucen pracovat s více než rok a půl starým návrhem, který se domáhal zásadního opatření, nic mu nebránilo v tom, aby navrhovatelku přinejmenším vyzval k osvědčení aktuálnosti dříve uvedených tvrzení (uvedením aktuálních tvrzení, případně doložením aktuálních listin).

84. Městský soud tak nicméně neučinil a pracoval s tvrzeními, jež nebyla relevantní pro osvědčení skutkového stavu v době jeho rozhodování. Výlučně na základě návrhu nebylo možné kvalifikovaně posoudit existenci zajišťovaného práva a zajišťovacího důvodu, natož posoudit naplnění požadavků, které Ústavní soud rozvedl výše.

85. Tímto postupem městský soud porušil právo stěžovatelky na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny), právo na účinný prostředek nápravy [čl. 13 Úmluvy (srov. např. Bulgakov proti Rusku, §§ 47-49, OOO Flavus a další proti Rusku, §§ 53-55, Engels proti Rusku, §§ 42-43)] a právo na ochranu vlastnického práva [čl. 11 odst. 1 Listiny (srov. usnesení sp. zn. III. ÚS 2912/12)].

86. Napadené usnesení nebylo způsobilé zasáhnout do svobody projevu stěžovatelky (čl. 17 Listiny, čl. 10 Úmluvy). Ta je totiž pouze držitelkou domény, přičemž netvrdí, že by se podílela na provozování blokováných internetových stránek, případně na vytváření jejich obsahu.

87. S ohledem na povahu zjištěného pochybení městského soudu se již Ústavní soud podrobně nezabýval zbylými námitkami stěžovatelky.

VI. Závěr

88. Z výše popsaných důvodů Ústavní soud shledal porušení čl. 13 Úmluvy, 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2 a čl. 11 odst. 1 Listiny. Vyhověl tak ústavní stížnosti v té části, v níž se stěžovatelka domáhala vyslovení, jaké ústavně zaručené právo nebo svoboda byly porušeny a jakým zásahem orgánu veřejné moci k tomuto porušení došlo [§ 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu, srov. nález sp. zn. III. ÚS 1678/13, bod 19]. O ústavní stížnosti tak rozhodl tzv. akademickým výrokem. Vyšel přitom z tzv. objektivní funkce ústavní stížnosti, která slouží též "k vyjasnění výkladu ústavních předpisů a způsobu jejich promítnutí do aplikace podústavního práva či řešení významných společensko-právních otázek, které může posílit legitimní očekávání jako důležitou součást právní jistoty jednotlivců v budoucí jednotné rozhodování orgánů veřejné moci v obdobných případech, a to i tam, kde nejde jen o ochranu subjektivního práva samotného stěžovatele (nález sp. zn. IV. ÚS 1527/19, bod 30)."

89. Jde-li o stěžovatelčin návrh na zrušení napadeného rozhodnutí, vyhovět mu nebylo možné, neboť v mezidobí bylo napadené usnesení zrušeno. Ústavní soud jej proto zamítl (§ 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

Další články:

- [Předběžné opatření](#)
- [Důkazní břemeno, pracovní cesta](#)
- [Insolvenční řízení, mezinárodní příslušnost soudu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční správce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opatrovník \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče rodičů o děti na velkou vzdálenost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Bezprávná výhrůžka](#)
- [Zpeněžení majetku](#)
- [Výpověď z pracovního poměru](#)
- [Kupní cena](#)